

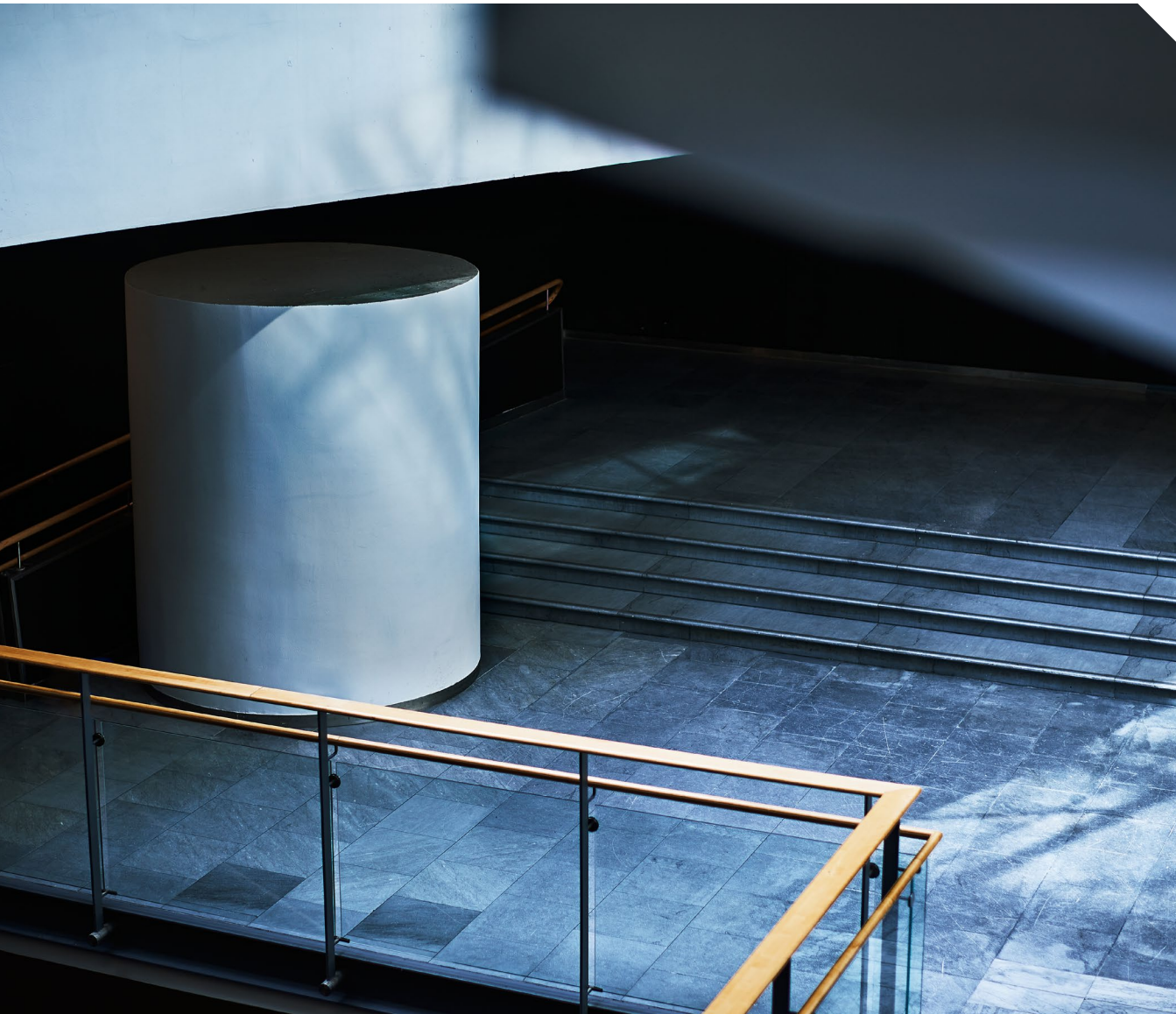

Suojelupoliisi

– miten tiedustelupalvelu toimii?

SUPO

SUOJELUPOLIISI – SIVIILITIEDUSTELU- JA TURVALLISUUSPALVELU

Suojelupoliisi – miten tiedustelupalvelu toimii?

Sisältö

1. Suojelupoliisin tehtävä on suojata kansallista turvallisuutta	4
2. Siviilitiedustelua ohjaavat lainsäädäntö ja asiakkaiden tietotarpeet	8
3. Tiedustelukysymyksistä tiedonhankintaan	12
4. Tieto jalostetaan raporteiksi	16
5. Ota yhteyttä	18

Suojelupoliisin tehtävä on suojata kansallista turvallisuutta

Suojelupoliisi on sisäministeriön alainen turvallisuus- ja tiedustelupalvelu, joka toimii Suomessa ja ulkomailla.

Suojelupoliisin tehtävänä on hankkia tietoa kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sekä havaita, estää ja paljastaa sellaisia toimintoja, hankkeita ja rikoksia, jotka voivat uhata valtio- ja yhteiskuntajärjestystä tai valtakunnan sisäistä tai ulkoista turvallisuutta.

Suojelupoliisi myös ylläpitää ja kehittää yleistä valmiutta yhteiskunnan turvallisuutta uhkaavan toiminnan havaitsemiseksi ja estämiseksi.

Suojelupoliisin visio

Suojelupoliisi on tehokas ja uudistumiskykyinen turvallisuus- ja tiedustelupalvelu, jonka asiantuntemus luo perustan Suomen kansalliselle turvallisuudelle.

Suojelupoliisi tuottaa ennakoivaa ja merkityksellistä tiedustelutietoa kansallisen turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Suojelupoliisi hankkii tietoa aktiivisesti itse sekä osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön.

Kansallinen turvallisuus

Kansallisella turvallisuudella tarkoitetaan tavoitetta suojata kansakuntaa ja valtiota kaikkein vakavimmilta ulkoisilta ja sisäisiltä uhkilta ja ylläpitää valtion kykyä toimia vapaasti. Siihen kuuluu mm. yhteiskunnan perustoimintojen turvaaminen, kansalaisten turvallisuus sekä valtion itsemääräämisoikeuden säilyttäminen.

Kansalliseen turvallisuuteen kohdistuvilla vakavilla uhkilla tarkoitetaan toimintaa, joka uhkaa kansanvaltaista valtio- ja yhteiskuntajärjestystä, yhteiskunnan perustoimintoja, suuren ihmismäärän henkeä ja terveyttä tai kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta.

Siviilitiedustelua ohjaavat lainsäädäntö ja asiakkaiden tietotarpeet

Siviilitiedustelu

Tiedustelulla tarkoitetaan kansalliseen turvallisuuteen liittyvää tiedonhankintaa, jossa voidaan hyödyntää salassa pidettäviä tiedustelumenetelmiä. Tietoa hankitaan avoimin tai peitellyin menetelmin, ilman että kohde on välttämättä tietoinen tiedonhankinnasta.

Siviilitiedustelu on Suojelupoliisin toteuttamaa tiedonhankintaa valtiojohdon päätöksenteon tueksi tai kansallista turvallisuutta vakavasti uhkaavan toiminnan torjumiseksi.

Tiedusteluprosessi sisältää vaiheita, joita toteutetaan peräkkäin, rinnakkain ja toistuvasti. Prosessi alkaa tiedustelutoiminnan ohjauksesta ja jatkuu tuotannon suunnitteluun, tiedonhankintaan ja lopulta tiedon prosessointiin ja analysointiin.

Tiedusteluprosessin lopputuote on asiakkaille jaettu päätöksentekoa tukeva tiedustelutieto.

SIVIILITIEDUSTELUN PAINOPISTEET MÄÄRITELLÄN VUOSITTAIN

Siviilitiedustelun painopisteet määrittelevät vuosittain ne aihealueet, joista Suojelupoliisi hankkii tietoa ja raportoi.

Painopisteet perustuvat valtion ulko- ja turvallisuuspoliittisen johdon keskeisiin tietotarpeisiin. Niihin vaikuttavat turvallisuustilanne ja sen muutokset. Jos toimintaympäristö muuttuu merkittävästi, painopisteitä voidaan tarkistaa useamminkin kuin kerran vuodessa.

Siviilitiedustelun painopisteet valmistellaan sisäministeriön ohjauksessa ja sovitetaan yhteen sotilastiedustelun kanssa. Osana painopisteiden valmistelua Suojelupoliisi käy laajasti keskusteluja valtion poliittisen ja virkamiesjohdon kanssa, jotta asiakkaiden tiedon tarpeet huomioidaan valmistelussa.

Tiedustelun painopisteet pohjautuvat siviilitiedustelulaeissa lueteltuihin siviilitiedustelun kohteisiin (poliisilain 5 a -luvun 3. § ja tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa annetun lain 3. §). Lain mukaan siviilitiedustelun kohteena voivat olla:

- 1** terrorismi
- 2** ulkomainen tiedustelutoiminta
- 3** joukkotuhousoseiden suunnittelu, valmistaminen, levittäminen ja käyttö
- 4** kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta annetun lain (562/1996) 2.§:ssä tarkoitettujen kaksikäyttötuotteiden suunnittelu, valmistaminen, levittäminen ja käyttö
- 5** kansanvaltaista yhteiskuntajärjestystä vakavasti uhkaava toiminta
- 6** suuren ihmismäärän henkeä tai terveyttä taikka yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja uhkaava toiminta
- 7** vieraan valtion toiminta, joka voi aiheuttaa vahinkoa Suomen kansainvälisille suhteille tai taloudellisille tai muille tärkeille eduille
- 8** kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta uhkaava kriisi
- 9** kansainvälisten kriisinhallintaoperaatioiden turvallisuutta uhkaava toiminta
- 10** Suomen kansainvälisen avun antamisen ja muun kansainvälisen toiminnan turvallisuutta uhkaava toiminta
- 11** kansanvaltaista yhteiskuntajärjestystä uhkaava kansainvälinen järjestäytynyt rikollisuus.

Siviilitiedustelua voidaan kohdistaa ainoastaan näihin kohteisiin.

VALTIOJOHTO

Tiedustelutietoa päätöksenteon tueksi

VIRANOMAISET

Yhteistyötä ja tiedustelutietoa

KANSAINVÄLISET KUMPPANIT

Tiedustelutiedon vaihtoa

YRITYKSET JA YHTEISÖT

Turvallisuusselvityksiä ja turvallisuustietoa

KANSALAISET

Kansallisen turvallisuuden suojaaminen

SUOJELUPOLIISI PALVELEE ASIAKKAITA

Suojelupoliisin ensisijainen asiakas on valtiojohto. Lisäksi Suojelupoliisi palvelee laajasti poliittista johtoa, muita viranomaisia, yrityksiä, yhteisöjä sekä kansalaisia. Useiden viranomaisten sekä kansainvälisten kumppaneiden kanssa tehdään monipuolista yhteistyötä.

3 Tiedustelukysymyksistä tiedonhankintaan

Suojelupoliisi tuottaa tietoa siviilitiedustelun painopisteiden mukaisista aiheista.

Tiedustelun painopisteiden pohjalta laaditaan yksityiskohtaisemmat tiedustelukysymykset, jotka ohjaavat Suojelupoliisin tiedonhankintaa.

Joihinkin tiedustelukysymyksiin vastaaminen vaatii pitkäaikaista tiedonhankintaa, kun taas toisiin kysymyksiin ratkaisu löytyy nopeasti. Tiedustelupalvelun työ on siis yhtä aikaa sekä pitkäjänteistä että nopeaa reagointia vaativaa.

Siviilitiedustelun painopisteet

Tiedustelukysymykset ja tuotantosuunnittelu

Operatiiviset tiedustelukysymykset

Tiedonhankinta

TIEDONHANKINNASSA KÄYTETÄÄN USEITA MENETELMIÄ

Suojelupoliisi hankkii tietoa omalla operatiivisella toiminnallaan. Lisäksi tietoa saadaan kotimaisilta yhteistyökumppaneilta, kansainvälisiltä turvallisuus- ja tiedustelupalveluilta sekä avoimista lähteistä.

Kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi tehtävässä tiedonhankinnassa avoimet lähteet eivät yleensä riitä, vaan tarvitaan tiedustelumenetelmiä. Suojelupoliisin operatiivisessa tiedonhankinnassa hyödynnetään poliisilain 5 a -luvun mukaisia siviilitiedustelumenetelmiä, joita käytetään silloin, kun torjutaan kansallisen turvallisuuden uhkia. Lisäksi voidaan käyttää poliisilain 5. luvun mukaisia salaisia tiedonhankintakeinoja silloin, kun kyse on rikoksen estämisestä tai paljastamisesta.

Tiedonhankinta

Siviilitiedustelumenetelmiä on useita, ja eri menetelmät soveltuvat eri uhkiin. Niiden käytön välttämättömyys tulee perustella huolellisesti, ja käytöstä päättää menetelmästä riippuen joko tuomioistuin, Suojelupoliisin päällikkö tai tiedustelujohtaja. Tiedustelujohtaja on salaisen tiedonhankinnan ja tiedustelumenetelmien johtamiseen koulutautunut poliisipäällystöön kuuluva virkamies. Ulkomaantiedustelusta päättää aina Suojelupoliisin päällikkö.

TIEDUSTELUMENETELMÄT (Poil 5 a)

- Telekuuntelu
  - Tietojen hankkiminen telekuuntelun sijasta
  - Televalvonta
  - Tukiasematietojen hankkiminen
  - Tekninen laitetarkkailu
  - Lähetyksen jäljentäminen
  - Tietoliikennetiedustelu
  - Suunnitelmallinen tarkkailu
  - Peitelty tiedonhankinta
  - Telesoitteen tai telepäätelaitteen yksilöinti-tietojen hankkiminen
  - Peitetoiminta
  - Valeosto
  - Ohjattu tietolähdetoiminta
  - Jäljentäminen
  - Lähetyksen pysäyttäminen jäljentämistä varten
  - Tekninen kuuntelu
  - Tekninen katselu
  - Tekninen seuranta
  - Paikkatiedustelu
-
- Tiedustelumenetelmien lisäksi tiedonhankintaa voidaan tehdä muun muassa havainnointia, tietolähdetoimintaa, haastatteluita, rekisterihakuja, viranomaistiedonvaihtoa ja avoimia lähteitä hyödyntäen.

4

Tieto jalostetaan raporteiksi

Suojelupoliisin hankkima ja analysoima tieto jalostetaan raporteiksi.

Suojelupoliisin tärkein asiakas on valtiojohto, jolla on oltava käytössään kansallisen turvallisuuden suojaamiseen liittyvää tietoa päätöksenteon tueksi. Lisäksi Suojelupoliisi raportoi muille viranomaisille ja viestii myös suurelle yleisölle.

Raportoinnin lisäksi Suojelupoliisi järjestää vuosittain useita seminaareja ja keskustelutilaisuuksia sekä vastaa median kysymyksiin.

SUOJELUPOLIISIN RAPORTOINTI ON TURVALLISUUSLUOKITELTUA

Julkisuuslain perusteella salassa pidettäviä ovat muun muassa asiakirjat, joissa olevien tietojen paljastuminen voi aiheuttaa vahinkoa kansainvälisille suhteille. Tämä salassapitoperuste koskee usein Suojelupoliisin asiakirjoja, jotka suoraan tai välillisesti liittyvät Suojelupoliisin kansainväliseen yhteistyöhön tai sisältävät yhteistyön puitteissa saatuja tietoja.

Julkisuuslain perusteella salassa pidettäviä ovat myös Suojelupoliisin asiakirjat, joissa olevien tietojen paljastuminen voi aiheuttaa vahinkoa valtion turvallisuudelle. Tämä salassapitoperuste koskee usein Suojelupoliisin operatiivista tietoa sisältäviä asiakirjoja.

Suurin osa Suojelupoliisin raportoinnista on julkisuuslain mukaisesti turvallisuusluokiteltua.

Turvallisuusluokituksen vuoksi tiedon vastaanottajalla ja käsittelijällä on oltava tarvittava käsittelyoikeus määritellyn turvallisuusluokituksen mukaiseen tietoon.

5 Ota yhteyttä

Jos sinulla on kysyttävää Suojelupoliisin toiminnasta tai työtämme auttavia vihjeitä, ota yhteyttä meihin: suojelupoliisi@supo.fi tai 0295 480 131.

SUPO

Ratakatu 12, 00120 Helsinki, Suomi | +358 295 480 131 | www.supo.fi